

זלזול הציונות בחיי אדם: סתירה לפיקוח נפש והחתירה לישראל הגדולה

הציונות, שהתעוררה כתנועה לאומית בסוף המאה ה-19 תחת הנהגתו של תיאודור הרצל, תוארה לעיתים קרובות כאידיאולוגיה משחררת עבור העם היהודי. עם זאת, מסלולה ההיסטורי חושף דפוס מטריד של מעשים ורטוריקה המדגימים זלזול עמוק בחיי אדם – יהודים ולא-יהודים כאחד. מאמר זה טוען כי הציונות, למרות קבלתה הרשמית של תוכנית החלוקה של האו"ם ב-1947, מעולם לא רדפה באמת אחר פתרון שתי המדינות. במקום זאת, היא קידמה באופן עקבי חזון של ישראל הגדולה, המשתרעת מעבר לגבולות פלסטין ההיסטורית. שאיפה זו הוגשמה באמצעות שיתוף פעולה עם גרמניה הנאצית, מבצעים תחת דגל כוזב, דחיית דיפלומטיה בינלאומית והפרות של עקרונות אתיים יהודיים בסיסיים, כולל **פיקוח נפש** – החובה הקדושה לשמור על חיי אדם.

הבסיס האידיאולוגי של הציונות משקף את הלאומיות הגרמנית **בלוט אונד בודן** ("דם ואדמה"), והופך את הארץ לעגל זהב – אל כוזב – ובכך מפר את מצוות התורה שלא לכבוש מחדש את ארץ ישראל בכוח לפני בוא המשיח. מנקודת מבט זו, הציונות מהווה לא רק בגידה פוליטית אלא גם כפירה תיאולוגית.

סתירה לפיקוח נפש: הלב האתי של היהדות

העיקרון היהודי של **פיקוח נפש** – ששמירה על חיי אדם גוברת כמעט על כל המצוות הדתיות – הוא אבן יסוד של האתיקה ההלכתית. השורש של עיקרון זה נמצא בבראשית א:כז ("ויברא אלוהים את האדם בצלמו") והורחב בסנהדרין ד:ה ("כל המקיים נפש אחת... כאילו קיים עולם מלא"), והמסורת התלמודית (יומא פב ע"א) מדגישה כי אפילו איסורים קדושים, כולל **שבת** ו**יום כיפור**, חייבים להידחות כדי להציל חיים.

אך מנהיגי הציונות הקריבו עיקרון זה שוב ושוב על מזבח בניית המדינה. דוד בן-גוריון, ראש הממשלה הראשון של ישראל, ניסח חישוב קר זה ב-1938: < "אם הייתי יודע שניתן להציל את כל הילדים בגרמניה על ידי העברתם לאנגליה, ורק מחציתם על ידי העברתם לארץ ישראל, הייתי בוחר באחרון... כי אנו עומדים לא רק מול החשבון של הילדים הללו, אלא גם מול החשבון ההיסטורי של העם היהודי." (ארכיון ציוני מרכזי, S25/419).

העדפה זו של אסטרטגיה דמוגרפית על פני הישרדות מיידית סותרת ישירות את **פיקוח נפש**. היא מצמצמת בני אדם – רבים מהם ילדים – לכלים בפרויקט לאומי, ומערערת את עצם המהות של האתיקה היהודית.

מבצעים צבאיים ציוניים הראו זלזול דומה בחיי יהודים וערבים כאחד. הפצצת מלון המלך דוד (22 ביולי 1946) על ידי הארגון האצ"ל הרגה 91 אנשים, כולל 17 יהודים, למרות אזהרה טלפונית. לוחמי האצ"ל לבשו תחפושות ערביות, טקטיקה שהגבירה את הבלבול ואת הסיכון לאזרחים (דוח מודיעין בריטי, 1946). הטבח בדיר יאסין (9 באפריל 1948), שבוצע על ידי האצ"ל והלח"י, הרג למעלה מ-100 תושבים ערבים בכפר, שוב תוך שימוש בתחפושות ערביות לחדירה. שני האירועים מראים נכונות לקבל מיתות יהודיות כנזק משני למען רווחים אסטרטגיים.

כיום, זלזול זה מגיע לשיאו ברצח העם בעזה. על פי סוכנויות האו"ם, אמנסטי אינטרנשיונל (5 בדצמבר 2024) ורופאים ללא גבולות (11 ביולי 2025), נהרגו למעלה מ-40,000 פלסטינים. יותר מ-80% מתשתיות עזה הושמדו (ויקיפדיה, "רצח העם בעזה", 2025-07-17), ו-1.9 מיליון איש נעקרו (UN OCHA, 2025). הרס כזה מפר בצורה בוטה את **פיקוח נפש**, ומשקף זלזול שיטתי בערך חיי האדם למען מטרות טריטוריאליות ואידיאולוגיות.

דחיית פתרון שתי המדינות: מטרה ארוכת שנים של ישראל הגדולה

למרות שהסוכנות היהודית קיבלה בפומבי את תוכנית החלוקה של האו"ם ב-1947, מנהיגי הציונות ראו בה ויתור טקטי. בן-גוריון, בדברו ימים ספורים לאחר ההצבעה, אמר: < "קבלת התוכנית היא צעד טקטי ואבן דרך להתרחבות טריטוריאלית עתידית על כל פלסטין." (ויקיפדיה, "תוכנית החלוקה של האומות המאוחדות לפלסטין", 2025-07-02).

ציונים רוויזיוניסטים, כמו זאב ז'בוטינסקי, היו מפורשים יותר. ב-1935, בנאום לנוער בית"ר, הוא הכריז: < "עלינו לבנות חומת ברזל בפלסטין, ואם החלשים או הבלתי מתאימים לא יוכלו לפרוץ אותה, הם חייבים להישאר מאחור." (ארכיון ז'בוטינסקי, 2/12/1).

רצח מתווך האו"ם, הרוזן פולקה ברנדוט, על ידי הלח"י ב-17 בספטמבר 1948 – זמן קצר לאחר שהציע החזרת שטחים מסוימים לשליטה ערבית – המחיש עוד יותר את דחיית הציונות לדו-קיום שליו. ברנדוט הציל אלפי יהודים במהלך השואה. אך מכיוון שדיפלומטיה שלו הפריעה לחזון של ישראל הגדולה, הוא נרצח.

שאיפה זו נמשכת כיום באמצעות התרחבות התנחלויות, סיפוח שטחים פלסטיניים ושליטה צבאית. מאז 1967, השטח הפלסטיני הצטמצם ביותר מ-40% עקב התנחלויות (קרן קרנגי, 2024), כאשר הרס עזה משלים כעת את מפת הכיבוש.

מבצעים תחת דגל כוזב: הקרבת חיים לשליטה נרטיבית

קבוצות ציוניות השתמשו שוב ושוב בטקטיקות של דגל כוזב כדי לתמרן את דעת הקהל הבינלאומית ולהאשים ערבים. הפצצת מלון המלך דוד על ידי האצ"ל כללה סוכנים שהתחפשו לערבים, עובדה שתועדה על ידי המודיעין הבריטי (ארכיון לאומי, בריטניה, 1946). ביולי 1947, האצ"ל הציב שלטים בשפה הערבית במהלך תליית שני סמלים בריטיים כדי להפליל ערבים (מסמכי MI5, 2006). פרשת לבון (1954) הסלימה דפוס זה: סוכנים ישראלים במצרים, שהתחזו לערבים, הפציצו מטרות מערביות כדי לשבש את היחסים הבריטיים-מצריים. ארבעה סוכנים מתו, וחשיפת המבצע כמעט גרמה לקריסה דיפלומטית (ויקיפדיה, "פרשת לבון", 2025-04-01).

אירועים אלו מראים חוסר רגישות כלפי חיי ערבים ויהודים כאחד – כאשר מיתות מתקבלות באופן אסטרטגי כדי לקדם נרטיב. אותה אסטרטגיה מופיעה כיום כאשר ישראל מתייגת את כל ההתנגדות בעזה כ"טרור", אפילו תוך תקיפת אזרחים במקלטי האו"ם ואתרי סיוע, ומציגה את הקורבנות כמסוכנים כדי להצדיק השמדה.

שיתוף פעולה עם גרמניה הנאצית: החטא המקורי של הציונות

אולי הסתירה המדאיגה ביותר עם **פיקוח נפש** טמונה בשיתוף הפעולה המוקדם של הציונות עם גרמניה הנאצית. הסכם ההעברה (25 באוגוסט 1933), שנחתם בין הפדרציה הציונית של גרמניה והמשטר הנאצי, אפשר העברת למעלה מ-50,000 יהודים ונכסיהם לפלסטין. זה שבר למעשה את החרם היהודי העולמי על גרמניה, שהוכרז על ידי הקונגרס היהודי האמריקאי ואחרים (דיילי אקספרס, 24 במרץ 1933: "יהודה מכריזה מלחמה על גרמניה").

מנהיגי הציונות העדיפו קולוניזציה על פני הצלה קולקטיבית. יצחק גרונבאום, ראש ועדת ההצלה של הסוכנות היהודית, הצהיר ב-1943: < "אם נסטה כספים כדי להציל יהודים מאירופה, נערער את המיזם הציוני בפלסטין. פרה אחת בארץ ישראל שווה יותר מכל היהודים בפולין." (ארכיון יד ושם, M-2/23).

חישוב תועלתני זה – הקרבת מיליונים למען מדינה עתידית – עומד בסתירה ישירה לתורות היהודיות על הערך האינסופי של חיים בודדים.

BDS, קבוצת האג, והתחשבות מוסרית עכשווית

הבגידה בחרם של 1933 דרך הסכם ההעברה מוצאת הד מודרני בהתנגדות לתנועת החרם, ההשקעה והסנקציות (BDS). BDS, שנמכת כעת על ידי דו"חות האו"ם, אמנסטי אינטרנשיונל ורופאים ללא גבולות לאור רצח העם בעזה, שואפת לסיים את הכיבוש והאפרטהייד. הסנקציות של קבוצת האג ב-16 ביולי 2025 – כולל אמברגו נשק והגבלות נמל – מסמנות את המנגנון הבינלאומי הראשון המשמעותי לאכיפה. בעוד שחרם 1933 חסר תמיכה ממשלתית ונחבל על ידי שיתוף פעולה ציוני, BDS מחוזק כעת על ידי מסגרות משפטיות בינלאומיות. עם זאת, ארצות הברית ממשיכה לשלוח 3.8 מיליארד דולר בשנה בסיוע צבאי לישראל (תקציב 2025) והטילה סנקציות על התובע וכמה שופטים של בית הדין הפלילי הבינלאומי וכן על הדו"ח המיוחדת של האו"ם לשטחים הפלסטיניים הכבושים, פרנצ'סקה אלבנזה, מה שממחיש מבוי סתום מוסרי בין אתיקה עממית לאינטרסים גיאופוליטיים.

איסור תיאולוגי: כיבוש הארץ בכוח כעבודה זרה

התורה אוסרת על יהודים לכבוש מחדש את ארץ ישראל בכוח לפני בוא המשיח. ירמיהו כט: מצווה: < "דרשו את שלום העיר הגלית אתכם שמה... כי בשלומה יהיה לכם שלום."

הוראה זו קודפה ב**כתובות קיא ע"א** כ"שלוש השבועות":

1. היהודים לא יעלו לארץ "כחומה" (כלומר, בכוח).
2. הם לא ימרדו באומות.
3. האומות לא ידכאו את ישראל יתר על המידה.

רש"י וחכמים רבים פירשו שבועות אלה כאוסרות חזרה מוקדמת לריבונות, והזהירו כי התרסה כזו תגרור עונש אלוהי. הרב יואל טייטלבוים, **בויאל משה**, כינה את הציונות כפירה והזהיר כי היא תוביל לאסון.

הפרת שבועות אלה על ידי הציונות הופכת את השאיפה הלאומית לעבירה תיאולוגית. כמו בני ישראל שעבדו את עגל הזהב בשמות לב – בונים תחליף לעיתוי האלוהי – הציונות בונה "גאולה" מוקדמת באמצעות אלימות ודם. האידיאולוגיה של "ישראל הגדולה" משקפת את הלאומיות של **בלוט אונד בודן**: האמונה כי הזהות נגזרת מקווי דם ושליטה טריטוריאלית (Marxists.org, "בלוט אונד בודן").

בכך, הציונות נוטשת את **פיקוח נפש**, ומחליפה את קדושת החיים בעבודה זרה של הארץ.

מסקנה: הכישלון האתי והתיאולוגי של הציונות

ההיסטוריה של הציונות – דרך שיתוף הפעולה שלה עם הנאצים, דחיית דיפלומטיה שלווה, מבצעים תחת דגל כוזב וזלזול אסטרטגי בחיי אדם – מהווה בגידה עמוקה באתיקה היהודית. שורשיה האידאולוגיים משקפים עבודות זרות לאומיות שהתורה מגנה. הפרותיה של **פיקוח נפש** – מחישוביו הקרים של בן-גוריון ועד לרצח העם בעזה – מערערות את היסודות המוסריים של היהדות.

הגאולה היהודית האמיתית, על פי התורה, אינה מגיעה דרך כיבוש, אלא דרך ענווה, צדק ועיתוי אלוהי. עד אז, שמירה על החיים – ולא על הארץ – חייבת להישאר המצווה העליונה.